

Сухенко О. В.

Коледж Національного фармацевтичного університету,
м. Харків

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЕКОЛОГІЇ У ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ КОЛЕДЖІ

Соціально-економічні перетворення, що здійснюються в Україні зумовлюють необхідність в якісній підготовці фахівців нового покоління. Перед системою професійної освіти стоять нові завдання професійної підготовки майбутнього фахівця, а саме: формування загальнопрофесійних знань і умінь, розвиток творчих здібностей, забезпечення професійної мобільності та конкурентноздатності, здатність адаптуватися до швидких змін у житті. Вагомим компонентом базової підготовки сучасних спеціалістів фармацевтичного профілю є вивчення еколого-валеогічної культури. Екологія, як навчальна дисципліна, має широкі можливості розвитку логічного мислення, просторових уявлень; формування вмінь встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; обґрунтовувати твердження; моделювати ситуації, що важливо для підготовки висококваліфікованих фахівців.

Мета статті: висвітлення здоров'язбережувальних технологій навчання екології у фармацевтичному коледжі. Навчальними закладами України накопичено значний досвід і фактичний матеріал щодо вивчення валеологічних дисциплін, але існуючі методичні системи навчання достатньою мірою не відповідають новій освітній парадигмі щодо використання новітніх інформаційних технологій у процесі навчання, розвитку творчого мислення, комунікативних навичок студентів тощо. Навчальною програмою передбачено виконання завдань на знаходження взаємозв'язку набутих теоретичних та практичних навичок з екологією з науковими даними інших професійно-практичних дисциплін.

Принцип прикладної спрямованості навчання має стати визначальним у змісті, прийомах і засобах навчання екології. Студентам необхідно отримати не тільки базові знання з даної дисципліни, а й уміти їх використовувати в процесі майбутньої професійної діяльності. У даній ситуації оволодіння студентами системою еколого-валеологічних знань, умінь і навичок для їх успішного застосування, майже неможливе без урахування вимог здоров'язбережувальних технологій.[1]

Сьогодні належний теоретичний рівень стає основою для встановлення причинно-наслідкових зв'язків, обґрунтування тверджень та ін. У власній практичній діяльності для кращого усвідомлення теоретичного матеріалу студентами, використовуються завдання - демонструється зв'язок з життєвим досвідом, використовуються блок-схеми для групової роботи.

Однією з складових технології формування фахівця у процесі навчання екології в коледжі є система задач на практичному занятті, яка є важливим компонентом для підвищення ефективності професійно орієнтованого навчання, використовуються задачі, спрямовані на закріплення теоретичних питань, формування умінь розв'язувати задачі. Зауважимо, що такі задачі складаються з урахуванням диференціації навчання, спрямовані на особистий розвиток студентів, демонстрацію використання еколого-валеологічних знань в інших дисциплінах, розкриття прикладного характеру навчального матеріалу.

Важливим фактором засвоєння теоретичного матеріалу, оволодіння різноманітними методами, закріплення і розвитку навичок розв'язування задач є раціональний розподіл часу, а саме: аудиторний час та самостійна робота студентів, яка є суттєвою складовою якості професійної підготовки фахівця.[2] Важливо при формуванні мотивації урахувати психологічні та вікові особливості студентів, які впливають на формування психологічної складової здоров'я.

Спираючись на власну практичну діяльність та ознайомлення з різними аспектами дослідження проблеми самостійної діяльності студентів, вважаю, що успішність формування досвіду самостійної роботи студентів в значній мірі

визначається завданнями, які перед ними ставить викладач. Зокрема, завданнями: індивідуальними та груповими (репродуктивного і творчого характеру, написання рефератів, доповідей).

Одним із визначальних чинників результативності процесу навчання є розвиненість мотиваційної сфери студентів. В умовах розвитку мотивації навчальної діяльності поступово формується переконаність студентів у необхідності набуття глибоких знань для їх подальшого успішного навчання і професійної діяльності. Важливо при виконанні самостійної роботи дотримуватись гігієнічних вимог при роботі з комп'ютерною технікою, що сприяє збереженню зору та психологічної адаптації.

Якість навчання суттєво зростає, якщо викладач у процесі навчання розуміє значення і грамотно використовує якісні картки для індивідуальної та групової роботи, які мають формат, який легко читається, тобто містить небагато тексту, чіткі схеми, графічні ілюстрації, передбачає можливість заповнення, внесення доповнень в них.[3] Підвищення результативності вивчення екологічних дисциплін можливе також шляхом систематичного використання засобів новітніх інформаційних технологій, що значно розширює можливості як викладача так і пізнавальні можливості студента. Найважливіші серед них сучасні інформаційні технології, які базуються на використанні персонального комп'ютера та надають багато можливостей для організації ефективної самостійної роботи студентам в позааудиторний час, допомагають засвоїти та поглиблювати знання, діагностувати рівень навчальних досягнень. Нами практикується використання ділових ігор, вікторин, занять-проблемних ситуацій тощо.

Застосування інноваційних технологій у процесі навчання дає можливість розвивати творчі здібності студентів, їх мислення і формувати у них уміння здоров'язберезувальної та екологобезпечної поведінки в навколишньому середовищі, необхідні для їх професійної діяльності і суспільства.

Отже, підвищення ефективності професійної підготовки майбутнього фахівця в фармацевтичних коледжах залежить від якості процесу навчання екології. Шляхами вдосконалення процесу навчання є:

- розвиток еколого-валеологічної культури серед молоді;
- організація ефективної самостійної діяльності студентів;
- використання інноваційних технологій навчання;
- застосування якісного навчально-методичного забезпечення;
- розвиток мотиваційної сфери діяльності студентів;

Література

1. Носаченко І. М. Інноваційні освітні технології/ Проблеми освіти: Наук. – метод. зб./ Кол. авт. – К.: Наук. – метод. центр вищої освіти, 2006. – Вип. 44. – 132 с.
2. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія. Навчальний посібник. – К.: Центр навч. літератури, 2005. – 128 с.
3. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник. – К.: Центр навч. літератури, 2003. – 316 с.